



Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, kończących studia w 2016 roku.

Poniższe opracowanie jest podsumowaniem badania ankietowego przeprowadzonego wśród absolwentów Wydziału Farmaceutycznego rok po skończeniu studiów – między 20 czerwca a 20 września 2017. Badanie było realizowane z wykorzystaniem elektronicznego kwestionariusza CAWI wysyłanego jako spersonalizowany link do absolwentów, którzy wyrazili pisemną zgodę na udział w badaniu. Każdy z absolwentów otrzymał 3-krotne zaproszenie do udziału. Badanie miało charakter poufny i wszystkie prezentowane wyniki są zagregowane.

Przystępując do badania dysponowaliśmy **126** zgodami absolwentów (102 z kierunku Farmacja, 24 z Analityki medycznej).

Finalnie do analizy włączono wyniki z **51** ankiet (34 z Farmacji – 33% zwrotność, 17 z Analityki Medycznej – 70% zwrotność).

I. KIERUNEK FARMACJA

- 32 osoby (95% badanych pracowało. Jedna osoba deklarowała aktualne poszukiwanie pracy.
- 69% wykonuje pracę zgodną ze zdobytym wykształceniem, 31% częściowo zgodną z wykształceniem.
- 35% badanych absolwentów pracuje w aptekach, 28% w firmach farmaceutycznych, 19% w obszarze badań klinicznych. Pozostałe miejsca to: instytucje administracji publicznej, firmy marketingowe/public relations, wyższa uczelnia)
- Najczęstsze stanowiska pracy/działy:
 - ✓ Apteka Szpitalna - Młodszy asystent
 - ✓ Badania kliniczne
 - ✓ Contractor w Międzynarodowym Dziale Badań Klinicznych
 - ✓ Dział badań klinicznych
 - ✓ Dział Medyczny
 - ✓ Farmaceuta młodszy asystent
 - ✓ Hub, Quality Standards & Systems Specialist
 - ✓ Magister farmacji w aptece
 - ✓ Monitor badań klinicznych

- ✓ Monitor badań klinicznych / koordynator krajowy
- ✓ Pracownik naukowy
- ✓ Site Activation Associate, dział start-up badań klinicznych
- ✓ Specjalista ds zarządzania danymi ze zdarzeń niepożądanych
- ✓ Specjalista/ Market Access
- ✓ Starszy Analityk Biznesowy/ Dział Konsultingu

- 97% badanych osób pracuje w Polsce – z czego 93 w Warszawie bądź aglomeracji warszawskiej
- 80% badanych zatrudnionych jest na umowę o pracę
- Dla połowy badanych obecne miejsce pracy jest pierwszym po skończeniu studiów
- 62% pracuje w danym miejscu ponad 12 miesięcy
- 67% absolwentów nie pracuje dodatkowo poza danym miejscem zatrudnienia
- 9 badanych absolwentów kontynuuje naukę na studiach doktoranckich
- 61% badanych w ciągu ostatnich 12 miesięcy uczestniczyło w kursach/szkoleniach podnoszących kwalifikacje

Poniżej przedstawione są opinie na temat oceny odbywanego stażu aptecznego. Negatywne oceny w większości pochodzą od osób nie planujących kontynuować aptecznej ścieżki kariery.

OCENA STAŻU APTECZNEGO
Uważam, że bezpłatny staż to absurd. Aczkolwiek nauczyłam się podstaw pracy w aptece. Aktualnie w aptece nie pracuję, więc nie korzystam z wiedzy nabytej podczas stażu.
Zupełnie nieprzydatny. Stracony czas i nerwy. Ominęła mnie dobra oferta pracy przez to, że musiałem skończyć staż.
Staż jest potrzebny, ale zależy od apteki. Jeżeli stażysta jest dopuszczany do pracy za pierwszym stołem, staż jest bardzo wartościowy.
Był zbyteczny!
Bardzo dobrze, natknęłam się że wszystkim co teraz robię, ale sprawności w tych czynnościach nabyłam już w pracy
Dzięki niemu dostałam obecną pracę.
Pozwala oswoić się z zawodem i zdobyć trochę doświadczenia.
Mój staż nie był najlepszy ale generalnie staż jest jedyną opcją aby nauczyć się na czym praca w aptece polega i żeby poznać preparaty handlowe. Na studiach w ogóle z tym nie mamy do czynienia
Na zero (było to pół roku darmowej męczarni) ponieważ pracowałem już wtedy w firmie farmaceutycznej na etat, skończyło się lekką frustracją :)
Nie wiąże swojej przyszłej kariery z pracą w aptece, ale staż pozwolił mi nabyć pewne uniwersalne umiejętności jak np. komunikacja i zrozumiałe przekazywanie informacji. Pozwolił mi poznać leki obecne na rynku i jak powinna przebiegać prawidłowa realizacja recept. Szkoda, że staż nie jest płatny, w tym czasie niestety nie jest się w stanie podjąć pracy, z której można by się samemu utrzymać lub zdobywać inne doświadczenie, jeśli się nie wiąże przyszłości z pracą w aptece.
Staż umożliwił mi branie dyżurów w aptece w celu dorobienia. Gdyby nie staż nie byłabym na tyle kompetentna aby zostać sama na zmianie w aptece. Jednak patrząc pod kątem wybranej przeze mnie ścieżki kariery jest on nieprzydatny.
Staż w aptece szpitalnej bardzo ułatwił mi dalszą pracę w tego typu instytucjach.
Nie pracuję w aptece, więc nie był dla mnie przydatny.

Mój staż akurat był w aptece, która świetnie mnie przygotowała (miałam szczęście, znajomi mieli fatalne apteki)
Brak przydatności, nie pracuję w aptece
Staż nie jest przydatny w przypadku robienia doktoratu. Jednak jest bardzo przydatny przed pracą w aptece. Uważam jednak że powinien być choć minimalnie płatny, biorąc pod uwagę ilość wykonywanej podczas stażu pracy i korzyść dla apteki.
Według mnie bardzo przydatny. Dużo się nauczyłam stojąc za pierwszym stołem i korzystając z pomocy starszych kolegów.
Nie pracuje w aptece więc ze swojej perspektywy oceniam jako stratę czasu.
Nie pracuję w aptece, więc staż apteczny nie przydał mi się w mojej obecnej pracy.
Nauczył kontaktu z pacjentem, pokazał jak ogromna jest ilość "papierkowej roboty" w aptece.
Staż był przydatny, mimo tego, że teraz nie pracuję w aptece. Szkoda, że był to staż niepłatny.
słabo - nie chciałam pracować w aptece, ale staż trzeba było zrobić koniecznie w aptece, żeby dostać prawo wykonywania zawodu
Nie pracuję w aptece, nie wykorzystuję nabytych tam umiejętności
Staż dobrze mnie przygotował do obecnej pracy.

Czy łatwo było znaleźć pracę po skończeniu studiów		
	zdecydowanie tak	41%
	raczej tak	44%
	nie mam zdania	0%
	raczej nie	9%
	zdecydowanie nie	6%
	Ogółem	100%

Osiągane zarobki netto ze wszystkich źródeł pracy		
	poniżej 1500 zł	
	1501 -2000 zł	10%
	2001-2500 zł	3%
	2501-3000 zł	10%
	3001-3500 zł	13%
	3501-4000 zł	23%
	4001-4500 zł	13%
	4501-5000 zł	7%
	5001_5500 zł	7%
	5501-6000 zł	3%
	6001-6500 zł	7%
	6500-7000 zł	3%
	Powyżej 7000 zł	
	Ogółem	100%

Absolwenci byli pytani o ocenę satysfakcji z obecnej pracy w różnych wymiarach.

Atmosfera w pracy		
	bardzo pozytywnie	43%
	pozytywnie	47%
	ani pozytywnie ani negatywnie	3%
	raczej negatywnie	7%
	bardzo negatywnie	0%

Relacje ze współpracownikami		
	bardzo pozytywnie	36%
	pozytywnie	57%
	ani pozytywnie ani negatywnie	3%
	raczej negatywnie	3%
	bardzo negatywnie	0%

Relacje z przełożonymi		
	bardzo pozytywnie	40%
	pozytywnie	43%
	ani pozytywnie ani negatywnie	17%
	raczej negatywnie	0%
	bardzo negatywnie	0%

Osiągane zarobki		
	bardzo pozytywnie	10%
	pozytywnie	43%
	ani pozytywnie ani negatywnie	27%
	raczej negatywnie	16%
	bardzo negatywnie	3%

Możliwości rozwoju zawodowego		
	bardzo pozytywnie	23%
	pozytywnie	37%
	ani pozytywnie ani negatywnie	30%
	raczej negatywnie	10%
	bardzo negatywnie	0%

Możliwości rozwoju zawodowego		
	bardzo pozytywnie	10%
	pozytywnie	40%
	ani pozytywnie ani negatywnie	20%
	raczej negatywnie	27%
	bardzo negatywnie	3%

Absolwenci wskazywali także plusy i minusy związane ze swoim obecnym zatrudnieniem

PLUSY	MINUSY
ludzie, atmosfera, elastyczne godziny, możliwość pracy z domu, benefity, zarobki, możliwości rozwoju	monotonia, niewielki stopień korzystania z wiedzy ze studiów [badania kliniczne]
elastyczny czas pracy, zarobki, miła atmosfera z współpracownikami, ciągły rozwój, częste podróże, dodatkowe profity w postaci nagród i premii	częste nadgodziny, czasem trudne relacje z ośrodkami badań klinicznych, [badania kliniczne]
wyszkolony zespół, szansa na zdobycie doświadczenia w wielu dziedzinach (pracownia żywienia pozajelitowego, cytostatyków, antybiotyków)	niezbyt duże zarobki, praca na dyżurach, niewielkie możliwości rozwoju zawodowego i awansu [szpital]
stabilna praca i pensja, miła atmosfera i relacje z resztą personelu	dość dużo pracy pod presją czasu, często nieprzyjemni pacjenci [apteka]
stabilna, duża firma, praca w międzynarodowym środowisku, przyjazny zespół, komfortowe warunki pracy, dużo wyzwań i okazji do nauki, bardzo dobre zarobki	praca pod presją czasu [firma farmaceutyczna]
Różnorodność zadań, możliwość rozwoju naukowego oraz współpracy międzyszakładowej/ między instytucjami, stabilne godziny pracy	Zarobki [ośrodek naukowo-badawczy]
	Te studia nie przygotowują do pracy w branży komercyjnej. Do pracy w realiach aptecznych niestety również: uczą podległości, a nie asertywności, przez co jako absolwenci godzimy się na różne warunki: dlatego praca w aptece jest teraz tak niewdzięczna [firma farmaceutyczna]
czas i godziny pracy są elastyczne i jestem w stanie pogodzić pracę ze studiami doktoranckimi, firma jest bardzo przyjazna	pensja, ale jest to związane ze stanowiskiem, na którym jestem, w dalszej perspektywie zarobki wydają się obiecujące [firma farmaceutyczna]

pracownikom, atmosfera jest przyjazna, a współpracownicy pomocni	
możliwość rozwoju osobistego, naukowego. W dalszej przyszłości ten etap kariery będzie stanowił duży atut w poszukiwaniu nowej pracy.	Minusem jest wynagrodzenie poniżej moich kompetencji. [uczelnia wyższa]
Pracuję w miejscu wcześniejszych praktyk i stażu - jest to to instytucja, w której chciałem pracować. Wykonywana przeze mnie praca jest bardzo odpowiedzialna i czasami wyczerpująca, ale w pełni spełnia moje oczekiwania [apteka szpitalna]	
dobre zarobki, miła atmosfera	brak personelu, praca po godzinach, ogrom dokumentów w aptece [apteka]
Praca w międzynarodowym towarzystwie, nienormowany czas pracy, zarobki, fajna atmosfera, rozwój	częste nadgodziny [badania kliniczne]
ciekawa rozwijająca praca, bardzo sympatyczni współpracownicy, możliwości rozwoju i awansu, nowoczesne i komfortowe miejsce pracy, dobra lokalizacja, bardzo pro-pracownicza firma, możliwość pracy na godziny i pogodzenia z doktoratem	słaba pensja na stanowisku na zlecenie [firma farmaceutyczna]
	Praca jest bardzo wymagająca- niestety studia nie przygotowują do pracy w dziale tego typu (Market Access), co z jednej strony jest bardzo dużym wyzwaniem. Pojawia się potrzeba ciągłego doskonalenia się i edukacji. [firma farmaceutyczna]

OCENA STUDIÓW pod kątem:

Przygotowania praktycznych umiejętności zawodowych		
	bardzo wysoko	4%
	wysoko	15%
	średnio	44%
	nisko	26%
	bardzo nisko	11%

Przygotowania umiejętności interpersonalnych		
	bardzo wysoko	0%
	wysoko	7%
	średnio	52%
	nisko	15%
	bardzo nisko	26%

Zdolności dalszego samokształcenia		
	bardzo wysoko	11%
	wysoko	56%
	średnio	18%
	nisko	11%
	bardzo nisko	4%

Znajomości języków obcych w obszarze medyczno-farmaceutycznym		
	bardzo wysoko	0%
	wysoko	0%
	średnio	15%
	nisko	37%
	bardzo nisko	48%

Przygotowania umiejętności przedsiębiorczych		
	bardzo wysoko	0%
	wysoko	4%
	średnio	15%
	nisko	37%
	bardzo nisko	44%

Stopień zadowolenia z ukończonych studiów		
	bardzo wysoki	11%
	wysoki	44%
	średni	37%
	niski	4%
	bardzo niski	4%

Ponowny wybór tych samych studiów		
	zdecydowanie tak	17%
	raczej tak	52%
	nie mam zdania	7%
	raczej nie	14%
	zdecydowanie nie	10%

Ponowny wybór tej samej uczelni		
	zdecydowanie tak	17%
	raczej tak	55%
	nie mam zdania	7%
	raczej nie	17%
	zdecydowanie nie	3%

ELEMENTY, KTÓRE UCZELNIA MOGŁABY ZMIENIĆ W PROGRAMIE I STANDARDACH STUDIÓW W CELU PEŁNIEJSZEGO DOSTOSOWANIA OFERTY EDUKACYJNEJ DO WYMAGAŃ RYNKU PRACY:

-
- Bardziej nowoczesny sprzęt i nauczane techniki pomogłyby przygotować się do pracy w komercyjnych laboratoriach. Więcej nowoczesnych metod. Stawianie na zrozumienie mechanizmów i sposoby wyszukiwania informacji, a nie na uczenie się na pamięć.
 - Program studiów farmaceutycznych zupełnie nie przygotowuje studenta do pracy farmaceuty. Nie jest on nawet przygotowany do pracy w aptece, wynika to z tego, że farmakologia trwa tylko 2 semestry, tak samo opieka farmaceutyczna, farmakoterapia oraz farmakokinetyka. Przedmioty są źle prowadzone, nie ma interaktywnych zajęć ze studentami w mniejszych grupach. Z drugiej strony przedmioty takie jak chemia organiczna, analityczny, fizyczna są za bardzo rozszerzane. Jeżeli ktoś chciałby rozwijać się w tym kierunku, na pewno zaangażowałby się w koło naukowe lub zdecydowałby się na doktorat. Program studiów jest przestarzały, przeładowuje się studenta wiedzą, która umyka tuż po obronieniu pracy magisterskiej, ponieważ przedmioty najważniejsze z perspektywy farmaceuty trwają za krótko. Kolejnym istotnym elementem, który powinna
-

uczelnia zmienić jest stosunek kadry do studenta. W regulaminie jest napisane o relacjach partnerskich, a na pewno one takie nie są.

- Więcej nauki o nowoczesnych terapiach.
 - Unowocześnienie programu zajęć, zmiana podejścia do studenta
 - Większy nacisk na farmację praktyczną - wizyty w różnych szpitalach; prawo farmaceutyczne, jak wygląda obrót lekami w Polsce, dokładniejsza i dłuższa farmakologia
 - Więcej zajęć z opieki farmaceutycznej, interakcje leków z suplementami i żywnością, praktycznych porad dla pacjentów oraz nauka angielskiego umożliwiające uzyskanie certyfikatu.
 - Więcej zajęć praktycznych w rzeczywistości apteki otwartej i szpitalnej, zdecydowanie więcej opieki farmaceutycznej i farmakologii, za to mniej chemii!!!
 - Przedłużenie cyklu nauczania farmakologii, lepsze połączenie z nauką fizjologii i patofizjologii - krótszy odstęp czasu między przedmiotami. Długa przerwa między nimi skutkuje dużą stratą czasu, którego i tak jest zbyt mało, na zajęciach farmakologii na przypomnienia.
 - Zajęcia z psychologii powinny być prowadzone również przez koordynatorów - sieci aptecznych/ lub specjalistów przez nich zatrudnianych). Studia mają charakter mocno zniewalający. Stara kadra (ćwiczeniowców) nie jest nastawiona na "partnerstwo" przez co panuje atmosfera stresująca (tak jakby się miło przełożonego który zbyt mocno naciska :)). Studia te jednocześnie bardzo dużo dają: dzięki nim człowiek ćwiczy jak łączyć fakty i samodzielnie formułować wnioski (to przekłada się również na wymiar społeczny). Generalnie studia trzymają poziom :)
 - Oferta edukacyjna jest mało nowoczesna, zbyt dużo czasu poświęca się na tematy, które wychodzą z użycia. Oferta powinna być bardziej dostosowana do aktualnych czasów
 - Najistotniejszą zmianą powinno być zwiększenie ilości godzin przeznaczonych na praktyczne rozwijanie umiejętności pracy w aptece (zarówno otwartej, jak i szpitalnej), wprowadzenie zajęć dotyczących księgową obsługę w aptece oraz oczywiście dalszy rozwój zagadnienia jakim jest opieka farmaceutyczna.
 - mniej teoretycznych rzeczy, natomiast więcej praktycznych, mogących znaleźć zastosowanie w przyszłej pracy w firmie, urzędzie, aptece itp
 - Bardziej dopasować się do rynku pracy; "odświeżyć" część nauczanych przedmiotów; zrezygnować z tych "przestarzałych" nie mających odzwierciedlenia w tym czym zajmuje się farmaceuta 21 wieku; staż apteczny powinien być obowiązkowy dla tej grupy osób która zamierza pracować po studiach w aptekach
 - Oferta edukacyjna na farmacji jest skostniała i niedostosowana do obecnego rynku pracy. Potrzebujemy więcej farmakologii, czyli kluczowej wiedzy w każdym miejscu pracy dla farmaceuty. Mniej chemii, która jest zgłębiana bardzo szczegółowo i nie jest wykorzystywana w dalszej karierze zawodowej. Botanika i farmakologia mogłoby być połączone. Nie wiem czemu tyle czasu spędziliśmy na rysowanie pasożytów i przekrojów roślin - kompetencje niepotrzebne na rynku pracy. Więcej angielskiego i wprowadzenie certyfikatów po ukończeniu studiów. Jesteśmy jedną z niewielu uczelni, która nie potwierdza umiejętności językowych po ukończeniu studiów. Szczególnie dla tak dobrej uczelni jest to ogromna wada.
-

-
- Uważam, że w trakcie studiów studenci powinni mieć więcej zajęć dot. leków, apteki, kontaktu z pacjentem, prawa farmaceutycznego(!), języka angielskiego. W trakcie studiów miałam różne przemyślenia, ale z perspektywy czasu uważam, że dwa pierwsze lata na farmacji bardzo mocno mnie "zahartowały" i teraz łatwiej przychodzi mi pokonywanie trudności np. w pracy.
 - kilkakrotnie większa liczba godzin języka obcego, kurs zakończony certyfikatem międzynarodowym, np B2. Interwencja w sprawie przymusowego darmowego stażu konieczna w aptece, dużo lepiej byłoby go odbyć np. w firmie lub jednej z instytucji państwowych.
 - Zaktualizować program pod kątem aktualnej wiedzy i skupić się na dziedzinach z których najczęściej w pracy korzystamy. Było mało np. farmakologii, i średnio była prowadzona, podczas gdy na chemii leków uczymy się około 1000 wzorów chemicznych leków, które 1/ praktycznie nie są nam później potrzebne i po kilku miesiącach i tak ich nie pamiętamy, 2/ częściowo są to np. leki wycofane z leczenia wiele lat wcześniej. Nauka serio idzie do przodu, zwłaszcza jeśli chodzi o takie dziedziny, i nauczanie dawnych metod i dawnego stanu wiedzy kosztem aktualności, nauki pracy na nowoczesnym sprzęcie itp. jest po prostu nieprzyzwoite.
 - Na farmacji stanowczo powinno się zmniejszyć nacisk na przedmioty chemiczne, a zwiększyć na te, które faktycznie przydają się w pracy np. w aptece, jak chociażby farmakologia, opieka farmaceutyczna czy TPL. Po tych studiach stanowczo czuję się bardziej chemikiem niż farmaceutą.
 - Więcej zajęć z języków obcych. Kształcenie z nowoczesnych metod analitycznych, badawczych i metod syntezy, zaniechanie nauki metod już od dawna niestosowanych. Postawić na użyteczność przekazywanej wiedzy, udoskonalać program wraz ze zmieniającym się rynkiem pracy.
 - Nacisk na przygotowanie do życia zawodowego- przygotowanie do pracy w różnych dziedzinach- zajęcia praktyczne z obszaru regulatory, PV, marketingu, prawa farmaceutycznego. Mniej teorii i wiedzy czysto chemicznej która nie ma przełożenia nawet na pracę w aptece. Nauka o konkretnych produktach leczniczych, praktyczna realizacja recept, psychologia i rozmowa z pacjentem, przeprowadzenie wywiadu z pacjentem- te elementy powinny być doskonałe od 1 roku studiów!
 - Moim zdaniem w programie: -przewidziany jest za krótki czas na realizację przedmiotów ważnych do pracy w aptece (a na to przecież głównie ukierunkowane są studia), tzn. farmakologii oraz farmakoterapii, jak i przedmiotów ważnych ogólnie dla studenta uczelni medycznej, tzn. fizjologii i patofizjologii; -przewidziany jest za długi czas i zbyt szczegółowa wiedza na realizację przedmiotów mniej ważnych do pracy w aptece (argument – jak powyżej), tzn. chemii organicznej oraz ogólnej i nieorganicznej. Jeśli te przedmioty są dedykowane osobom, które chciałby pracować w przemyśle, to do tego powinny służyć bloki fakultatywne; -na części przedmiotów wykłada się o nowych osiągnięciach w farmacji, a ćwiczenia pozostają w zaoferowaniu w stosunku do tych informacji, co przekłada się na brak praktycznych umiejętności absolwenta na zmieniającym się rynku pracy; -niektóre przedmioty na blokach fakultatywnych realizowane są niedbale, a przecież to one mają „specjalizować” absolwenta w danej gałęzi farmacji.
-

OPINIE DOTYCZĄCE SYTUACJI RYNKOWEJ

Absolwenci mojego kierunku studiów są poszukiwanymi specjalistami na rynku pracy		
	zdecydowanie się zgadzam	22%
	raczej się zgadzam	67%
	nie mam zdania	4%
	raczej się nie zgadzam	7%
	zdecydowanie się nie zgadzam	0%

Działalność w kołach naukowych/organizacjach studenckich zwiększa szanse znalezienia pożądanej pracy po zakończeniu studiów		
	zdecydowanie się zgadzam	7%
	raczej się zgadzam	18%
	nie mam zdania	53%
	raczej się nie zgadzam	18%
	zdecydowanie się nie zgadzam	4%

Myślę poważnie o poszukiwaniu pracy za granicą		
	zdecydowanie się zgadzam	26%
	raczej się zgadzam	24%
	nie mam zdania	15%
	raczej się nie zgadzam	12%
	zdecydowanie się nie zgadzam	23%

Ocena sytuacji rynkowej w perspektywie 2 lat		
	Bardzo optymistyczna	22%
	Optymistyczna	18%
	Raczej optymistyczna	18%
	Ani optymistyczna, ani pesymistyczna	30%
	Raczej pesymistyczna	7%
	Pesymistyczna	4%
	Bardzo pesymistyczna	0%

44% badanych stwierdza, że jest zadowolonych z obecnej pracy i nie zamierza jej zmieniać w najbliższym czasie.

OCENA PRZYGOTOWANIA KOMPETENCYJNEGO

Absolwenci określali również poziom posiadanej kompetencji (autoocena) zestawiając je z poziomem pożądanym w miejscu zatrudnienia (praca). Poniżej prezentowane są średnie wartości dla każdej z kompetencji.

		autoocena		praca
MYŚLENIE ANALITYCZNE	▲	4,26	▼	3,80
SZYBKIE UCZENIE SIĘ	▲	4,31	▼	4,08
WYSTĘPOWANIE Z NOWYMI POMYSŁAMI I ROZWIĄZANAMI	▲	3,52	▼	3,24
EFEKTYWNE WYKORZYSTYWANIE CZASU	▲	3,92	▼	3,88
DZIAŁANIE POD PRESJĄ	▼	3,33	▲	4,08
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WŁASNE DZIAŁANIA I ICH KONSEKWENCJE	▼	4,41	▲	4,83
NAWIĄZYWANIE KONTAKTÓW I PODTRZYMYWANIE RELACJI Z INNYMI	▲	4,22	▼	4,13
WCZUWANIE SIĘ W SYTUACJĘ DRUGIEJ OSOBY	▲	3,70	▼	3,32
WSPÓŁPRACA W ZESPOLE	▼	4,26	▼	4,20
WYWIĄZYWANIE SIĘ Z ZADAŃ BEZ NADZORU	▼	4,33	▲	4,48
EFEKTYWNA KOMUNIKACJA Z INNYMI PROFESJONALISTAMI/CZŁONKAMI ZESPOŁU	▲	4,22	▼	4,21
ZNAJOMOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH OBSZARU OCHRONY ZDROWIA	▼	3,44	▲	3,88

Kompetencje uniwersalne i specjalistyczne jakie powinny być w większym stopniu rozwijane w trakcie studiów

- Kompetencje miękkie
- Radzenie sobie w sytuacjach stresowych i podczas konfliktów.
- Opieka nad pacjentem, współpraca z innymi zawodami medycznymi, umiejętność znajdowania rozwiązań samodzielnie (mam wrażenie że cały czas wtłaczano nam schematy postępowania, a jak ktoś zrobił coś inaczej to było źle)
- Realizacja recept lekarskich, znajomość farmakologii (powiązania między grupami, podział na grupy działań niepożądanych, interakcji)
- Realia (część przedmiotów można by już porzucić: radykalnie przebudować program tak aby był bardziej dostosowany do realiów): na chemię przeznaczyć mniej godzin (i tak mamy świetnych chemików z UW, i innych uczelni).
- Praca zespołowa, myślenie analityczne zamiast nauki na pamięć
- Praca w zespole, asertywność wobec współpracowników i pacjentów

- wywiad z pacjentem i opieka farmaceutyczna, prawo farmaceutyczne, przygotowanie do pracy w firmie i język angielski medyczny
- Nie wiem, nie jestem zwolennikiem zajęć z "rozwoju osobistego".
- praca w zespole
- Więcej przedmiotów stricte zawodowych / więcej godzin im poświęconych zamiast przedmiotów czysto teoretycznych, więcej pracy na nowoczesnym sprzęcie, znajdującym rzeczywiste zastosowanie w laboratoriach itp i więcej tego sprzętu.
- Znajomość języków obcych, znajomość aktualnego rynku leków, jak założyć własną działalność gospodarczą, jak odnaleźć się na rynku pracy, wiedza z zakresu ekonomii i przedsiębiorczości
- Umiejętności interpersonalne, zarządzanie projektami, LEAN, polityka sprzedaży

II. KIERUNEK ANALITYKA MEDYCZNA

- 14 osób - 83% badanych pracowało, 2 osoby deklarowały aktualne poszukiwanie pracy.
- 85% wykonuje pracę zgodną ze zdobytym wykształceniem, 16% częściowo zgodną z wykształceniem.
- 2/3 badanych absolwentów pracuje w laboratoriach diagnostycznych, pozostałym miejsca to laboratoria szpitalne, firmy badań klinicznych, firmy farmaceutyczne, ośrodki naukowo-badawcze.
- Najczęstsze stanowiska pracy/działy:
 - Administrator badań klinicznych
 - Diagnosta laboratoryjny
 - Laboratorium banku komórek macierzystych
 - Młodszy Asystent Diagnostyki Laboratoryjnej
 - Stażysta w dziale Drug Safety
- Wszyscy badani pracują w Polsce – w Warszawie bądź aglomeracji warszawskiej
- Wszyscy badani zatrudniani są na umowę o pracę
- Dla 70% badanych obecne miejsce pracy jest pierwszym po skończeniu studiów
- 78% badanych pracuje w danym miejscu nie dłużej niż rok od ukończenia studiów
- 65% absolwentów nie pracuje dodatkowo poza danym miejscem zatrudnienia
- 3 badanych absolwentów kontynuuje naukę na studiach doktoranckich
- 60% badanych w ciągu ostatnich 12 miesięcy uczestniczyło w kursach/szkoleniach podnoszących kwalifikacje

Czy łatwo było znaleźć pracę po skończeniu studiów		
	zdecydowanie tak	21%
	raczej tak	50%
	nie mam zdania	14%
	raczej nie	14%
	zdecydowanie nie	%
	Ogółem	100%

Osiągane zarobki netto ze wszystkich źródeł pracy		
	poniżej 1500 zł	0%
	1501 -2000 zł	7%
	2001-2500 zł	36%
	2501-3000 zł	14%
	3001-3500 zł	21%

3501-4000 zł	14%
4001-4500 zł	0%
4501-5000 zł	0%
5001_5500 zł	0%
5501-6000 zł	7%
6001-6500 zł	0%
6500-7000 zł	0%
Powyżej 7000 zł	0%
Ogółem	100%

Absolwenci byli pytani o ocenę satysfakcji z obecnej pracy w różnych wymiarach.

Atmosfera w pracy		
	bardzo pozytywnie	43%
	pozytywnie	36%
	ani pozytywnie ani negatywnie	21%
	raczej negatywnie	0%
	bardzo negatywnie	0%

Relacje ze współpracownikami		
	bardzo pozytywnie	50%
	pozytywnie	29%
	ani pozytywnie ani negatywnie	21%
	raczej negatywnie	0%
	bardzo negatywnie	0%

Relacje z przełożonymi		
	bardzo pozytywnie	43%
	pozytywnie	36%
	ani pozytywnie ani negatywnie	21%
	raczej negatywnie	0%
	bardzo negatywnie	0%

Osiągane zarobki		
	bardzo pozytywnie	7%
	pozytywnie	21%
	ani pozytywnie ani negatywnie	43%
	raczej negatywnie	29%
	bardzo negatywnie	0%

Możliwości rozwoju zawodowego		
	bardzo pozytywnie	21%
	pozytywnie	64%
	ani pozytywnie ani negatywnie	7%
	raczej negatywnie	7%
	bardzo negatywnie	0%

Możliwości awansu zawodowego		
	bardzo pozytywnie	14%
	pozytywnie	7%
	ani pozytywnie ani negatywnie	64%
	raczej negatywnie	14%
	bardzo negatywnie	0%

Absolwenci wskazywali także plusy i minusy związane ze swoim obecnym zatrudnieniem

- Bardzo się cieszę z mojego obecnego miejsca pracy, bardzo chciałabym kontynuować tam pracę i zwiększać swoje kwalifikacje w tym kierunku. Uczę się nowych rzeczy. Mój szef jest bardzo wyrozumiały i pozwala mi godzić pracę ze studiami. Jedynym minusem są zarobki.
[laboratorium diagnostyczne]
- Największe plusy - samodzielność stanowiska. Wąska specjalizacja wykonywanej pracy i jej duży natłok ogranicza możliwości rozwoju. Spora ilość nadgodzin, duża odpowiedzialność, spore ryzyko wypalenia zawodowego. Na razie jeszcze czuje frajdę - że daje sobie radę mimo niewielkiego doświadczenia, ale zastanawiam się jak długo wytrzymam takie obciążenie.
[laboratorium diagnostyczne]

OCENA STUDIÓW pod kątem:

Przygotowania praktycznych umiejętności zawodowych		
	bardzo wysoko	7%
	wysoko	21%
	średnio	35%
	nisko	29%
	bardzo nisko	7%

Przygotowania umiejętności interpersonalnych		
	bardzo wysoko	0%
	wysoko	7%
	średnio	50%
	nisko	21%
	bardzo nisko	21%

Zdolności dalszego samokształcenia		
	bardzo wysoko	7%
	wysoko	29%
	średnio	50%
	nisko	7%
	bardzo nisko	7%

Znajomości języków obcych w obszarze medyczno-farmaceutycznym		
	bardzo wysoko	0%
	wysoko	7%
	średnio	36%
	nisko	14%
	bardzo nisko	43%

Przygotowania umiejętności przedsiębiorczych		Procent
	bardzo wysoko	0%
	wysoko	0%
	średnio	14%
	nisko	43%
	bardzo nisko	43%

Stopień zadowolenia z ukończonych studiów		Procent
	bardzo wysoki	0%
	wysoki	37%
	średni	44%
	niski	12%
	bardzo niski	6%

Ponowny wybór tych samych studiów		Procent
	zdecydowanie tak	18%
	raczej tak	58%
	nie mam zdania	6%
	raczej nie	6%
	zdecydowanie nie	12%

Ponowny wybór tej samej uczelni		Procent
	zdecydowanie tak	18%
	raczej tak	41%
	nie mam zdania	23%
	raczej nie	6%
	zdecydowanie nie	12%

ELEMENTY, KTÓRE UCZELNIA MOGŁABY ZMIEŃCIĆ W PROGRAMIE I STANDARDACH STUDIÓW W CELU PEŁNIEJSZEGO DOSTOSOWANIA OFERTY EDUKACYJNEJ DO WYMAGAŃ RYNKU PRACY:

- Więcej zajęć praktycznych związanych z przyszłym zawodem
- Więcej aktualnych metod badawczych, coś o badaniach klinicznych i bez zbędnych powtórek.
- Więcej ćwiczeń w mniejszych grupach, więcej kontaktu z analizatorami używanymi w diagnostyce, więcej pracy manualnej, więcej metod używanych w genetyce, więcej pracy z hodowlami komórkowymi, więcej pipetowania różnymi pipetami, nie tylko 1-kanałowymi, coś związanego z konserwacją sprzętu i zasadach użytkowania- jak często przeglądy, co trzeba często czyścić, wymieniać. Więcej spektrometrii mas, i w ogóle więcej nacisku na orientację co można daną techniką osiągnąć, co zbadać
- bardziej szczegółowe praktyki tj. nauka obsługi analizatorów i systemów informatycznych
- Więcej zajęć praktycznych w ramach przedmiotów jak: immunologia, histologia, patomorfologia, cytologia. Większy wybór fakultetów i zorganizowanie w ramach nich zajęć praktycznych.
- Więcej praktyki w specjalistycznych pracowniach, mniej zbędnych przedmiotów teoretycznych

- Brak informacji o sytuacji na rynku i niskich zarobkach. Student dowiaduje się dopiero pod koniec studiów jak wygląda sytuacja na rynku. Studia nie przygotowują do pracy w zawodzie tylko do pracy naukowej.
- Większy nacisk na praktykę - Egzaminy w formie ustnej, nie testowej (zdecydowanie lepsze przygotowanie do dyskusji)

OPINIE DOTYCZĄCE SYTUACJI RYNKOWEJ

Absolwenci mojego kierunku studiów są poszukiwanymi specjalistami na rynku pracy		
	zdecydowanie się zgadzam	0%
	raczej się zgadzam	21%
	nie mam zdania	50%
	raczej się nie zgadzam	14%
	zdecydowanie się nie zgadzam	14%

Działalność w kołach naukowych/organizacjach studenckich zwiększa szanse znalezienia pożądanej pracy po zakończeniu studiów		
	zdecydowanie się zgadzam	21%
	raczej się zgadzam	7%
	nie mam zdania	21%
	raczej się nie zgadzam	50%
	zdecydowanie się nie zgadzam	0%

Myślę poważnie o poszukiwaniu pracy za granicą		
	zdecydowanie się zgadzam	21%
	raczej się zgadzam	21%
	nie mam zdania	36%
	raczej się nie zgadzam	21%
	zdecydowanie się nie zgadzam	0%

Ocena sytuacji rynkowej w perspektywie 2 lat		
	Bardzo optymistyczna	7%
	Optymistyczna	14%
	Raczej optymistyczna	29%
	Ani optymistyczna, ani pesymistyczna	29%
	Raczej pesymistyczna	7%
	Pesymistyczna	7%
	Bardzo pesymistyczna	7%

1/3 badanych stwierdza, że jest zadowolonych z obecnej pracy i nie zamierza jej zmieniać w najbliższym czasie.

OCENA PRZYGOTOWANIA KOMPETENCYJNEGO

Absolwenci określali w skali od 1 do 5 (gdzie 1- oznacza niski, a 5- bardzo wysoki) poziom posiadanej kompetencji (autoocena) zestawiając je z poziomem pożądanym w miejscu zatrudnienia (praca). Poniżej prezentowane są zestawienia średnich dla każdej z kompetencji.

	autoocena	praca
MYŚLENIE ANALITYCZNE	▼ 4,33 ▲	4,42
SZYBKIE UCZENIE SIĘ	▼ 4,27 ▲	4,33
WYSTĘPOWANIE Z NOWYMI POMYSŁAMI I ROZWIĄZANAMI	▲ 3,60 ▼	3,33
EFEKTYWNE WYKORZYSTYWANIE CZASU	▼ 4,07 ▲	4,33
DZIAŁANIE POD PRESJĄ	▼ 4,00 ▲	4,25
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WŁASNE DZIAŁANIA I ICH KONSEKWENCJE	▲ 4,47 ▼	4,33
NAWIĄZYWANIE KONTAKTÓW I PODTRZYMYWANIE RELACJI Z INNYMI	▼ 3,60 ▲	4,08
WCZUWANIE SIĘ W SYTUACJĘ DRUGIEJ OSOBY	▲ 3,80 ▼	3,42
WSPÓŁPRACA W ZESPOLE	▼ 4,27 ▲	4,67
WYWIĄZYWANIE SIĘ Z ZADAŃ BEZ NADZORU	▲ 4,60 ▼	4,58
EFEKTYWNA KOMUNIKACJA Z INNYMI PROFESJONALISTAMI/CZŁONKAMI ZESPOŁU	▲ 4,20 ▼	4,17
ZNAJOMOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH OBSZARU OCHRONY ZDROWIA	▲ 3,33 ▼	2,92

Kompetencje uniwersalne i specjalistyczne jakie powinny być w większym stopniu rozwijane w trakcie studiów

- praktyczne umiejętności potrzebne do pracy w zawodzie
- Samodzielność, odpowiedzialność, zaangażowanie, pasja. Praca zespołowa, komunikacja, skupianie się na celu i bezemocjonalne dążenie do jego osiągnięcia. Wytrwałość w negocjacjach. Precyzyjne formułowanie myśli i umiejętne ich przedstawianie- syntetyczne przedstawianie wniosków z rozległych, skomplikowanych analiz. Kompetencje zawodowe - podobnie jak w poprzedniej rubryce – metody molekularne, hodowle komórkowe, pipetowanie, obsługa sprzętu, serwis i konserwacja, tworzenie kompletnych procedur wykonywanych badań.
- Podstawa technik hodowli komórkowych i dalsze badania jakie można poprowadzić - wprowadzić jako przedmiot obowiązkowy.
- umiejętność dyskusowania z osobami reprezentującymi inne zawody medyczne

Badanie i opracowanie:

Jakub Sokolnicki



Październik 2017